Inhoud

Inleiding 1
Ontzorgen 1
Verlaging bijstand bij niet nakomen ‘ontzorgingsplicht’ 1
Niet nakomen ‘ontzorgingsplicht’ is een niet-geüniformeerde verplichting 2
Aanpassing afstemmingsverordening 2
Relevante artikel in afstemmingsverordeningen 2
Huidige artikel 7 2
Artikel 7. Gedragingen Participatiewet 2
Voorgestelde nieuwe artikel 7 3
Artikel 7. Gedragingen Participatiewet 3
Toelichting op het voorstel 4

Inleiding

In de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel trekken de 7 gemeenten zo veel mogelijk gezamenlijk op ter voorbereiding van de nieuwe inburgeringswet. Er is daartoe een ambtelijke regionale Stuurgroep gevormd en er zijn een vijftal voorbereidingswerkgroepen samengesteld. Een van de werkgroepen, met als trekker Wim Hermans, beleidsmedewerker van gemeente Someren, houdt zich bezig met de onderwerpen lagere regelgeving en ontzorgen.

De werkgroep Lagere regelgeving en ontzorgen heeft Schulinck gevraagd om een voorstel te doen van wijziging van de zogenoemde afstemmingsverordeningen op grond van de Participatiewet. Hieronder een voorstel ter overweging. Nadat de werkgroep Lagere regelgeving en ontzorgen een definitief standpunt heeft ingenomen, kan een voorstel voor de gemeenteraad worden vervaardigd.

Ontzorgen

Het college verbindt aan de bijstand van de belanghebbende de verplichting om gedurende een periode van zes maanden, gerekend vanaf de dag waarop het recht op bijstand ontstaat, mee te werken aan het door het college in naam van de belanghebbende verrichten van betalingen uit de toegekende bijstand van huur, gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering (artikel 56a lid 2 Participatiewet nieuw).

Verlaging bijstand bij niet nakomen ‘ontzorgingsplicht’

De inburgeringsplichtige asielstatushouder is verplicht aan ‘ontzorgen’ op grond van artikel 56a Participatiewet nieuw mee te werken, wat ook betekent dat hij het college moet machtigen om namens hem betalingen te verrichten. Als de asielstatushouder niet meewerkt aan het verplichte ‘ontzorgen’ en bijvoorbeeld weigert een machtiging te ondertekenen, dan moet het college de bijstandsuitkering verlagen met toepassing van de afstemmingsverordening (artikel 18 lid 2

Participatiewet). Dit kan alleen als deze voorziet in een verlaging wegens het niet nakomen van de ‘ontzorgingsplicht’.

Niet nakomen ‘ontzorgingsplicht’ is een niet-geüniformeerde verplichting

De verplichtingen die verbonden zijn aan het recht op bijstand zijn onder te verdelen in geüniformeerde en niet-geüniformeerde verplichtingen. De wetgever heeft een aantal (algemene) verplichtingen als bedoeld in artikel 9 lid 1 Participatiewet nader geconcretiseerd in artikel 18 lid 4 Participatiewet. Dit zijn de zogenaamde geüniformeerde arbeidsverplichtingen. De verplichtingen die niet zijn genoemd in artikel 18 lid 4 Participatiewet, zijn niet-geüniformeerde verplichtingen. Deze moeten worden omschreven in de afstemmingsverordening, om afstemming mogelijk te maken. Het niet nakomen van de ‘ontzorgingsplicht’ betreft een schending van een niet-geüniformeerde verplichting.

Aanpassing afstemmingsverordening

De afstemmingsverordeningen zullen moeten worden aangepast op het bestaan van de ‘ontzorgingsplicht’ in de Participatiewet. Er geldt in dezen immers een (medebewind)verordeningsplicht (artikel 8 Participatiewet).

Relevante artikel in afstemmingsverordeningen

Huidige artikel 7

Het relevante, te wijzigen artikel in de afstemmingsverordeningen is artikel 7. Dat artikel is gelijkluidend voor alle 7 gemeenten en luidt thans als volgt:

Artikel 7. Gedragingen Participatiewet

Gedragingen van een belanghebbende waardoor een verplichting op grond van de artikelen 9, 9a, 17, tweede lid, en 55 van de Participatiewet niet of onvoldoende wordt nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

a. eerste categorie: het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie;
b. tweede categorie:
    1. het niet of onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de Participatiewet;
    2. het onvoldoende nakomen van verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9, eerste lid, of 55 van de Participatiewet, voor zover het gaat om een belanghebbende jonger dan 27 jaar, gedurende vier weken na een melding als bedoeld in artikel 43, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet, voor zover deze verplichtingen niet worden genoemd in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet;
    3. het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken verplichtingen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet niet te willen nakomen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder, bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet;

4. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet;
5. het niet of onvoldoende nakomen van de medewerkingsplicht als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Participatiewet;

c. derde categorie: het niet naar vermogen aanvaarden of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid voor zover dit niet voortvloeit uit een gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet.

Voorgestelde nieuwe artikel 7

Artikel 7 van de afstemmingsverordeningen zou kunnen komen te luiden als volgt:

Artikel 7. Gedragingen Participatiewet

Gedragingen van een belanghebbende waardoor een verplichting op grond van de artikelen 9, 9a, 17, tweede lid, en 55 van de Participatiewet niet of onvoldoende wordt nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

a. eerste categorie:
    1. het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie;
    2. **het niet nakomen van de in artikel 56a lid 2 Participatiewet neergelegde verplichting om gedurende een periode van zes maanden, gerekend vanaf de dag waarop het recht op bijstand ontstaat, mee te werken aan het door het college in naam van de belanghebbende verrichten van betalingen uit de toegekende bijstand van huur, gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering;**
b. tweede categorie:
    1. het niet of onvoldoende meewerken aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van een plan van aanpak als bedoeld in artikel 44a van de Participatiewet;
    2. het onvoldoende nakomen van verplichtingen als bedoeld in de artikelen 9, eerste lid, of 55 van de Participatiewet, voor zover het gaat om een belanghebbende jonger dan 27 jaar, gedurende vier weken na een melding als bedoeld in artikel 43, vierde en vijfde lid, van de Participatiewet, voor zover deze verplichtingen niet worden genoemd in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet;
    3. het uit houding en gedrag ondubbelzinnig laten blijken verplichtingen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, van de Participatiewet niet te willen nakomen, wat heeft geleid tot het intrekken van de ontheffing van de arbeidsplicht voor een alleenstaande ouder, bedoeld in artikel 9a, eerste lid, van de Participatiewet;
    4. het niet of onvoldoende verrichten van een door het college opgedragen tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel c, van de Participatiewet;
    5. het niet of onvoldoende nakomen van de medewerkingsplicht als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Participatiewet;
c. derde categorie: het niet naar vermogen aanvaarden of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid voor zover dit niet voortvloeit uit een gedraging als bedoeld in artikel 18, vierde lid, van de Participatiewet.

Toelichting op het voorstel

Het aanmerken van het niet nakomen van de ‘ontzorgingsplicht’ als een gedraging van de eerste categorie betekent een verlaging van 10 procent van de bijstandsnorm gedurende één maand (artikel 9 van de afstemmingsverordeningen).